



TORAH OHR • PARSHAS MIKEITZ • MAAMAR 14

נר חנוכה מצוה להניחה כו' משמאל, כדי שתהא...

A Lâmpada de Chanucá: uma
mitsvá de colocá-la à esquerda



DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak



LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/torah-ohr/mikeitz/14/

1 נר חנוכה מצוה להניחה כו' משמאל, כדי שתהא מזוזה מימין ונ"ח משמאל. וצ"ל הטעם שאין הנ"ח ג"כ מימין כמו המזוזה.

“A lâmpada de Chanucá: é uma mitsvá colocá-la”, etc., “à esquerda, para que a mezuzá fique à direita e a lâmpada de Chanucá à esquerda.” E é preciso explicar por que a lâmpada de Chanucá também não fica à direita, como a mezuzá.

אך יובן בהקדים ביאור מ"ש כל אשר חפץ ה' עשה. וכתוב בדבר ה' שמים נעשו.

Mas isso será compreendido começando pela explicação do que está escrito: “Tudo o que D'us desejou, Ele fez”; e está escrito: “Pela palavra de D'us foram feitos os céus.”

2 ובע"מ נברא העולם שהיו מאמר ודבור. ולא נברא בחפץ ורצון בלבד. והענין כי הנה נודע שלכל הדברים יש חומר וצורה שהחומר הוא ענין הדבר והוא בכללות דהיינו להיות שמים או ארץ או שמש וירח.

E “com dez enunciados o mundo foi criado”: eles foram enunciado e fala, e o mundo não foi criado apenas por desejo e vontade. A explicação: sabe-se que todas as coisas têm matéria e forma. A matéria é aquilo que a coisa é em geral, isto é, ser céu ou terra, sol ou lua.

והצורה הוא כל ציור וכל תמונה במראה ושטח שיש לכל דבר בדמותו בצלמו על איזה אופן נעשה

E a forma é toda configuração e toda figura, em aparência e superfície, que cada coisa tem “à sua semelhança, à sua imagem”: o modo como foi feita,

כמו השמים והארץ הם כדורים ומן הארץ לרקיע כו' והשמש והירח הם גלגלים מאירים כו'. וכן עד"ז בכל דבר נברא.

como, por exemplo, os céus e a terra são esferas, e da terra ao firmamento, etc.; e o sol e a lua são orbes luminosos, etc. E assim também, desse modo, com toda coisa criada.

3 והנה החומר נברא בדבר ה' ובע"מ שבמאמר יהי אור נתהווה בחי' האור מאין ליש. וכן במאמר יהי רקיע נתהווה הרקיע מאין ליש.

Ora, a matéria foi criada pela palavra de D'us e pelas Dez Expressões: por meio da expressão “Que haja luz”, o aspecto da luz passou a existir do nada (ayin) para algo (yesh); e, igualmente, por meio da expressão “Que haja um firmamento”, o firmamento passou a existir do nada para algo.

אבל אופן צורת הרקיע בדמותו בצלמו הוא נעשה בחפץ ה' שלא בא לכלל גילוי בדבור או מאמר.

Mas o modo da forma do firmamento, “à sua semelhança, à sua imagem”, foi feito pelo desejo de D'us, que não chegou a se revelar na fala ou numa expressão.

4 והנה מה שנברא החומר במאמר ודבור ולא נברא הכל בחפץ ה' ורצונו בלבד היא מפני שאז לא הי' גילוי מאין ליש

Ora, a razão pela qual a matéria foi criada por enunciação e fala, e não tudo somente pelo desejo e pela vontade de D'us, é que, nesse caso, não haveria uma revelação do nada para algo;

רק שהיה העולם בטל במציאות ממש רק עיקר גילוי היש הוא ע"י דבר ה' כי הוא צוה ונברא
em vez disso, o mundo seria verdadeiramente anulado em sua existência. Mas a revelação principal do “algo” ocorre por meio da palavra de D'us: “pois Ele ordenou, e foram criados”.

פ"י צוה מלשון מצות המלך כי מלכותך מכ"ע אין מלך בלא עם שבח"י מלכות היא בח"י התנשאות
והסתלקות שלא יאיר ויתגלה אלא בבח"י שם בלבד.

“Ordenou” (tsivá) tem o sentido de “a ordem do rei”, pois “Teu reinado é um reinado sobre todos os mundos” e “não há rei sem um povo”. Pois o nível de Malchut (soberania) é um nível de elevação e afastamento, de modo que ela não brilha nem se revela senão como um nome apenas.

5 וזהו יהללו את שם ה' כי הוא צוה ונבראו כמו עד"מ מלך ב"ו שמלכותו היא שמו לבד אשר נקרא על
מדינתו

E este é [o sentido de] “Louvem o Nome de D'us, pois Ele ordenou e foram criados”: é semelhante, por meio de uma analogia, a um rei de carne e osso, cuja realeza é apenas seu nome, que é proclamado sobre sua terra,

אבל לא בבח"י התלבשות כח הפועל בנפעל ממש והתלבשות כח הפועל בנפעל הוא למטה בע' שרים
שר של מים שר של כו' שהם משמרי האופנים.

mas não da maneira como o poder de quem age se reveste efetivamente naquilo que é produzido. O revestimento do poder de quem age naquilo que é produzido ocorre abaixo, nos setenta príncipes — o príncipe da água, o príncipe de [etc.] —, que provêm dos resíduos dos Ofanim.

6 ויש גבוה מעל גבוה שמקבלים ג"כ דרך עילה ועלול עד המלאכים שהם שכלים נבדלים. שהם פני אריי פני שור שבמרכבה.

E há [seres] “mais elevados do que os elevados” que também recebem por meio de causa e efeito, até os anjos, que são intelectos separados: estes são a face do leão [e] a face do boi na Carruagem.

אבל החיות של פני שור פני אריי הוא יש מאין ממש. דהיינו שהמשכת החיות אשר להם הוא בבחי' אין והארה בעלמא שהוא בחי' שם בלבד ומזה נעשה גילוי היש.

Mas a força vital da face do boi [e] da face do leão é, verdadeiramente, algo a partir do nada. Isto é, a extensão da força vital que eles possuem está no modo de “nada” e de mero fulgor, que é o nível de um nome apenas; e disso resulta a revelação do “algo”.

אך תכלית בריאת יש מאין הוא כדי להיות היש בטל לאין ונגלה כבוד ה' למטה כמו למעלה.

Entretanto, o propósito da criação de algo a partir do nada é que o “algo” seja anulado ao “nada”, e “a glória de D'us seja revelada” embaixo, assim como em cima.

7 וכמו שיהיה לע"ל כי עין בעין יראו כו' וזה תלוי בעבודתנו כל ימינו היום לעשותם. וכל ישראל יש להם חלק לעוה"ב.

Como será no Tempo Vindouro: “Pois verão olho a olho”, etc. E isso depende do nosso serviço durante todos os nossos dias, “hoje, para cumpri-los”. E “todo Israel tem uma parcela no Mundo Vindouro”.

וצריך כ"א להמשיך בחלקו גילוי זה להיות בטול היש והוא מחמת ההתכוננות בגדולת א"ס ב"ה שאתה הוא קודם שנבה"ע ואתה הוא כו'

E cada um deve atrair essa revelação para sua parcela, de modo que haja a anulação do “algo”. Isso decorre da contemplação da grandeza do Infinito (Ein Sof), bendito seja Ele: que “Tu és Ele antes de o mundo ter sido criado, e Tu és Ele”, etc.,

בלי שום שינוי כי אני הוי' לא שניתי שאין העולם מעלים לפניו ית' וכחשיכה כאורה שאין ההעלם וההסתר אלא לעיני בשר שלנו.

sem qualquer mudança, pois “Eu, Havayá, não mudei”; pois o mundo não encobre nada diante d'Ele, bendito seja, e “a escuridão é como a luz”, pois o encobrimento e a ocultação existem apenas para os nossos olhos de carne.

אבל קמיה כולא כלא חשיב ממש ומעלה ומטה שוין לפניו שנמצא למטה כמו למעלה ממש.

Mas “diante d'Ele tudo é verdadeiramente considerado como nada”, e o alto e o baixo são iguais diante d'Ele, de modo que Ele está presente embaixo exatamente como em cima.

8 וא"כ גם בחי' היש בטל אליו ית'. וזהו כי גדול ה' ואדונינו מכל אלקים.

Se assim é, também o nível do “algo” é anulado diante Dele, bendito seja. E este é [o sentido de] “Pois grande é Havayá, e nosso Senhor está acima de todos os Elokim”.

ופי' מכל אלקים הם ק"ך צירופי אלקים המעלימים ומסתירים אור ה' וקדושתו לבלתי יתגלה אוא"ס ב"ה כמו שהוא שלא יתבטלו העולמות במציאות.

E o sentido de “acima de todos os Elokim” é: estes são as 120 combinações de Elokim, que ocultam e escondem a luz de Havayá e Sua santidade, para que a Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, não se revele tal como é, pois então os mundos seriam anulados em sua existência;

אלא שיהא נראה העולם ליש ודבר נפרד. אבל אור הוי' הוא גדול על כולם ומושל על כולם להיות היש בטל.

mas, ao contrário, para que o mundo pareça um “algo” e uma entidade separada. Mas a luz de Havayá é maior do que todos eles e governa sobre todos eles, de modo que o “algo” seja anulado.

(וזהו כי אני ידעתי כי גדול כו'. אני זו כנס"י. אבל העכו"ם אומרים עזב הוי' את הארץ. ופרעה אמר לא ידעתי את הוי' כו'. ולכן נאמר ביתרו אחר שנתגייר עתה ידעתי כי גדול הוי' כו')

(E este é [o sentido de] “Pois eu sei que [Havayá] é grande”, etc. “Eu”: esta é a Comunidade de Israel. Mas os idólatras dizem: “Havayá abandonou a terra”; e o faraó disse: “Não conheço Havayá”, etc. Por isso, a respeito de Yitró, depois de ele se converter, foi dito: “Agora sei que Havayá é grande”, etc.)

והיינו לפי שכל אשר חפץ הוי' נמשך ועשה גם בשמים ובארץ שכולם יש להם ציור ותמונה מבחי' חפץ ורצון הוי' שלא בא לידי גילוי בדבור ומאמר שהוא הפועל הישות.

Isto é, porque “tudo o que Havayá desejou” é estendido e realizado também “nos céus e na terra”; pois todos eles têm forma e configuração provenientes do nível do desejo e da vontade de Havayá, que não chegaram a se revelar na fala e na expressão, as quais produzem a existência como “algo”.

9 וזהו ענין שיתף מדה"ר. שבכל מע"ב כתיב ויאמר אלקים ואח"כ שיתף מדה"ר דכתיב ביום עשות ה' אלקים כ"י.

E este é o significado de “Ele associou o atributo de misericórdia”: pois, ao longo de toda a obra da Criação, está escrito: “E Elokim disse”; depois, Ele associou o atributo de misericórdia, como está escrito: “No dia em que Havayá Elokim fez”, etc.

וזהו למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם שבח"י אלקות הוא בבח"י איה דהיינו בבח"י הסתלקות לפי שאומרים עזב הוי"ה את הארץ ואין העולם מתנהג

E este é [o significado de] “Por que diriam as nações: ‘Onde, agora, está o seu D'us?’”: que a divindade se encontra no estado de “onde”, isto é, num estado de retirada, pois dizem: “Havayá abandonou a terra”, e o mundo é conduzido

אלא בבח"י אלקים שהוא שם הצמצום והסתלקות להיות העולם יש ודבר נפרד אבל באמת כל אשר חפץ הוי"ה עשה.

somente pelo nível de Elokim, que é o Nome do tsimtsum (contração) e da retirada, para que o mundo seja um “algo” e uma entidade separada. Mas, na verdade, “tudo o que Havayá desejou, Ele fez”.

10 ועל ענין זה מדבר כל המזמור שלמעלה מזה הים ראה וינוס כ"י. ההופכי הצור כ"י.

E todo o salmo anterior a este fala desse assunto: “O mar viu e fugiu” etc.; “Quem transforma a rocha” etc.

שמספר בשבח מעלת שם הוי"ה המושל על שם אלקי ומשנה הטבע מצור החלמיש שהוא מיסוד האש וממנו מוציא מים והיינו לפי ששם אלקים

Pois ele relata o louvor da superioridade do Nome Havayá, que governa o Nome Elokim e altera a natureza: [como no caso] da rocha de sílex, que pertence ao elemento do fogo, e da qual Ele faz brotar água. Isto é, porque o Nome Elokim,

שהוא הצמצום ומעלים להיות בבחי' יש ע"פ הטבע המוטבע בכל דבר לפי מזגו ותכונתו הוא בטל לגבי שם הוי"ה המושל עליו שהוא ענין גילוי אוא"ס ב"ה שכשמו כן הוא. ולכן גם הים ראה ויננס כו':

que é o tsimtsum (contração) e oculta, fazendo com que [as coisas] se encontrem num estado de "algo", de acordo com a natureza implantada em cada coisa, segundo sua composição e suas características, anula-se diante do Nome Havayá, que governa sobre ela; este é o aspecto da revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, pois, assim como é Seu Nome, assim Ele é. Portanto, também "o mar viu e fugiu" etc.

11 והנה כאשר יתבונן וישכיל כל זה האדם. אזי תכלה ותכסוף נפשו ליבטל אליו ית' עד שתחפץ להתפשט מתענוגי עוה"ז ולהפך לכו לגמרי ולדבקה בו וכמ"ש מי לי בשמים כו'.

Ora, quando uma pessoa contempla e compreende tudo isso, sua alma então ansiará e suspirará por anular-se diante Dele, bendito seja, até desejar despir-se dos prazeres deste mundo, transformar completamente o coração e apegar-se a Ele, como está escrito: "Quem tenho eu nos céus?", etc.

ובזוהר אמרו מאן דלא טעים מרירו למיתקו ומהפך חשוכא לנהורא לית ליה חולקא הכא שצריך להפוך טעם מרירו למיתקא.

E no Zohar disseram: "Quem não prova o amargo [transformado] em doce, nem transforma a escuridão em luz, não tem quinhão aqui." Pois é preciso transformar o sabor amargo em doçura.

12 ומרירו הן תאוות עוה"ז ותענוגים שמושפעים מהיכלות הקליפות. שאין לך דבר למטה שאין לו היכל למעלה כנגדו שממנו בא תוצאת הדבר ההוא והשפעתו.

E "amargo" são os desejos deste mundo e os prazeres que fluem das câmaras (heichalot) das keli-pot (cascas). Pois não há nada embaixo que não tenha uma câmara correspondente em cima, da qual essa coisa emerge e recebe seu fluxo.

וכל תענוגי עוה"ז אפי' דבר קל ואפי' המסלסל בשערו הנה החיות ההוא נמשך מהיכלות הטומאה.

E todos os prazeres deste mundo, até mesmo algo trivial, até mesmo alguém que enrola os cabelos: essa força vital é extraída das câmaras da impureza.

13 ולכן נענש יוסף בשבתו בבית האסורים י"ב שנה על שהיה מסלסל בשערו כדאיתא בגמרא ע"פ ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה מיד ותשא אשת אדוניו כו'.

Portanto, Yossef foi punido com doze anos na prisão por enrolar os cabelos, como consta na Guemará a respeito do versículo: “E Yossef era belo de forma e belo de aparência”; imediatamente, “a mulher de seu senhor lançou [os olhos],” etc.

וצריך להפוך לבו לטעום ממש למיתקא טעמו וראו כי טוב ה'. אז תתענג על הוי"ה.

É preciso, então, transformar o coração, para realmente provar a doçura: “Provai e vede que D'us é bom.” “Então te deleitarás em D'us.”

14 וזה הי' ענין הקרבנות שנהפך חלב מנפש בהמה ועולה ונכלל באש שלמעלה אשר תאכל על המזבח להיות אשה ריח ניחוח לה'. וכמו"כ תהיה התפלה שהיא במקום הקרבנות להלויב נפשו באש שלמעלה ולהתענג על הוי"ה.

E este era o significado dos sacrifícios: a gordura da alma animal é transformada, eleva-se e é absorvida pelo fogo do alto que consome sobre o altar, para ser “uma oferta de fogo, um aroma agradável a D'us”. Assim também deve ser a oração, que ocupa o lugar dos sacrifícios: inflamar a alma com o fogo do alto e deleitar-se em D'us.

15 וענין אתהפכא חשוכא לנהורא. הוא שחשך הגשמי של עוה"ז מעשה שמים וארץ שנראים ליש ודבר גשמי יתהפך לנהורא להיות בו גילוי אוא"ס ב"ה להיות היש בטל אליו ית' ונגלה כבוד ה' למטה כמו למעלה.

E o significado de “a escuridão transformada em luz” é que a escuridão física deste mundo — a obra dos céus e da terra, que parecem ser algo existente e uma coisa física — seja transformada em luz, de modo que nele haja uma revelação da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele; que esse “algo existente” seja anulado perante Ele, bendito seja Ele, e que “a glória de D'us seja revelada” embaixo como em cima.

16 והיינו שע"י בחי' טעים מרירו למיתקא שהוא ממטה למעלה להפוך לבו ותאוות עוה"ז לדבקה בו ית' בתשוקה וצמאון כו'

Isto é, por meio do nível de “provar o amargo como doce”, que é de baixo para cima, transformando o coração e os desejos deste mundo em apego a Ele, bendito seja, com anseio e sede etc.,

יאיר אור ה' מלמעלמ"ט במקום החשך של העוה"ז שלא יהיה העולם מעלים אור ה' וקדושתו

a luz de D'us brilhará de cima para baixo no lugar da escuridão deste mundo, de modo que o mundo não ocultará a luz de D'us e Sua santidade.

וזהו ג"כ ענין נר מצוה ותורה אור נר מצוה היא בחי' העלא' מלמטלמ"ע ותורה אור היא בחי' ההמשכה מלמעלמ"ט וע"י בחי' נר מצוה בא אור התורה:

E este é também o significado de “uma mitsvá é uma lâmpada, e a Torá é luz”: “uma mitsvá é uma lâmpada” corresponde ao nível da elevação de baixo para cima, e “a Torá é luz” corresponde ao nível da atração de cima para baixo; e, por meio do nível de “uma mitsvá é uma lâmpada”, vem a luz da Torá.

17 וביאור הדבר. הנה צ"ל ענין אותיות מה ענינם. כי הנה האותיות נחלקות במבטא ע"י ה' מוצאות הפה. אחה"ע מהגרון כו'.

Explicação do assunto: é preciso explicar o que são as letras. Pois, na pronúncia, as letras se dividem segundo os cinco órgãos de articulação da boca: Alef, Ches, Hei e Ayin vêm da garganta, etc.

והנה אין המוצאות כלי המבטא דומים לכנור שהוא כלי הנגון שבנגן המנגן עליו מוציא קול שהקול ההוא בא מן תנועת הכנור שמוציא את הקול.

Ora, os órgãos de articulação, os instrumentos da fala, não são como uma lira, que é um instrumento musical: quando o músico toca nela, ela produz um som, e esse som vem do movimento da lira, que produz o som.

משא"כ האותיות אינן באות מחמת תנועות כלי המבטא שהן ה' מוצאות הפה שהרי מאליהן ומעצמן יוצאות תנועות האותיות בלי שום הכנה וכוונה מכוונת באדם להניע הלשון לאותיות דטלנ"ת. או השפתים לאותיות בומ"ף.

Mas não é assim com as letras: elas não surgem por causa dos movimentos dos instrumentos da fala, que são os cinco órgãos de articulação da boca. Pois os movimentos das letras surgem por si mesmos e espontaneamente, sem que a pessoa se prepare ou tenha a intenção deliberada de mover a língua para as letras Dalet, Tet, Lamed, Nun e Tav, ou os lábios para as letras Beit, Vav, Mem e Pei.

אלא אדרבה האותיות מניעות את הלשון לאותיות דטלנ"ת והשפתים לאותיות בומ"ף והאותיות מצד עצמן הן מושרשות בנפש עצמה.

Ao contrário, as letras movem a língua para as letras Dalet, Tet, Lamed, Nun e Tav, e os lábios para as letras Beit, Vav, Mem e Pei; e as próprias letras, em si, estão enraizadas na própria alma.

18 והנפש היא המוציאה אותן מהעלם אל הגילוי מתחלה באותיות המחשבה ואח"כ באותיות הדבור. וז"ש ויהי האדם לנפש חיה.

E é a alma que as traz da ocultação à revelação, primeiro nas letras do pensamento e, depois, nas letras da fala. E é isso que está escrito: "E o homem tornou-se uma alma vivente (nefesh chayah)."

ות"א לרוח ממללא שבחינת האותיות הן בבחי' חיה. כי יש באדם נפש רוח נשמה חיה. נפש הוא בחי' אותיות מחשבה ודבור.

E o Targum Onkelos [traduz como] "um espírito que fala", pois as letras estão no nível de Chayah. Pois há no homem Nefesh, Ruach, Neshamah [e] Chayah. Nefesh é o nível das letras do pensamento e da fala.

19 ורוח הוא הבל הלב שהוא קול כלול מאש רוח ומים כנודע ונשמה היא בחי' השגת השכל ונשמת שדי תבינם.

E Ruach é o sopro do coração, que é a voz, composta de fogo, ar e água, como é sabido. E Neshamá é o nível da compreensão intelectual: "e a neshamá de Shaddai lhes dá entendimento".

וחיה היא בחי' חכמה דהיינו מקור החכמה שלמעלה מן ההשגה ושם הוא שרש האותיות אלא שקבען בפה ולא שבראן שם בפה

E Chayá é o nível de Chochmá (sabedoria), isto é, a fonte da sabedoria, que está acima da compreensão; ali está a raiz das letras. Porém, Ele "as estabeleceu na boca", e não as criou ali, na boca;

כי בריאותם והתהוותם בשרשם הוא למעלה בבחינת חיה ומשם נמשכו ונתחלקו לכ"ב אותיות לדבר בם איש ואיש כלשונו.

pois sua criação e seu vir a existir, em sua raiz, ocorrem acima, no nível de Chayá; e de lá elas foram atraídas para baixo e divididas em vinte e duas letras, para que cada pessoa fale com elas segundo sua própria língua.

20 ובוזה יובן ענין מארז"ל שמט"ט קושר קשרים לקונו מתפלותיהן של ישראל. כי הנה המלאכים מעלים התפלות

Com isso, compreender-se-á o ensinamento de nossos Sábios, de abençoada memória, de que Metatron ata nós para seu Criador a partir das orações de Israel. Pois os anjos elevam as orações,

לפי שדבור האדם הוא גשמי והמלאכים הם רוחניי שהדבור שלהם הוא כמו מחשבה שלנו וע"י המלאך המקבל התפלה מזדככת התפלה מגשמיות לרוחניות ע"י המלאך ההוא.

porque a fala do homem é física, enquanto os anjos são espirituais, e sua fala é como o nosso pensamento; por meio do anjo que recebe a oração, ela é refinada, passando da fisicalidade à espiritualidade, por intermédio daquele anjo.

21 והנה גבוה מעל גבוה עד עולם העליון שבו משכן מט"ט והוא קושר כתרים שלמעלה מן הראש ומוחין.

Ora, [vai-se] “mais alto que o alto”, até o mundo superior, onde se encontra a morada de Metatron; e ele tece coroas, que estão acima da cabeça e do intelecto (mochin).

וע"י זה ממשיך אותיות חדשות. כי הנה התפלה היא בקשת יה"ר שיתהווה בחינת רצון שכמו שכבר נמשך רצה"ע בחכמה.

E, por meio disso, ele atrai letras novas. Pois a prece é um pedido: “Yehi ratzon” (“Que haja vontade”), para que venha a existir um nível de vontade; pois, visto que a vontade suprema já foi atraída para Chochmá (sabedoria),

הנה החכמה מחייבת ע"פ התורה אין יסורים בלא עון שהעון גורם יסורים ח"ו אבל ע"י התפלה יה"ר נמשך רצה"ע שלמעלה מבחינת חכמה ושם הוא רחמים פשוטים ורכו פשע"ך כו'.

Chochmá determina, segundo a Torá: “Não há sofrimentos sem pecado”, pois o pecado causa sofrimentos, D'us não o permita. Mas, por meio da prece, “Yehi ratzon”, atrai-se a vontade suprema, que está acima do nível de Chochmá; ali há misericórdia simples, e “são muitas as tuas transgressões”, etc.

22 וזהו שארז"ל כשישראל אומרים יהא שמו הגדול מבורך כו' הקב"ה מנענע בראשו. פי' שמנענע וממשיך בראשו הוא רצה"ע ב"ה

E é isto que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: quando Israel diz “Que Seu grande Nome seja abençoado”, etc., o Santo, bendito seja Ele, inclina a cabeça. Isto é, Ele move e faz descer Sua “cabeça”, que é a vontade suprema, bendito seja Ele;

כי אותו מבקשים יהא שמו הגדול מבורך שיהא ברוך ונמשך שמו הגדול שלמעלה מבחינת השתלשלות שהוא גדול ומהולל מאד.

pois é isso que se pede: “Que Seu grande Nome seja abençoado”; que Seu grande Nome, que está acima do nível da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut), seja abençoado e feito descer, pois é “grande e muitíssimo louvado”.

23 והמשכת רצה"ע הזה הוא ע"י העלאת אותיות התפלה לשרשן ומקורן כתר העליון ע"י מט"ט. והיינו לפי ששרש האותיות היא בכתר העליון למעלה מבחי" חכמה ומוחין

E a atração desta vontade suprema ocorre por meio da elevação das letras da prece à sua raiz e fonte, o Kéter Supremo (a Coroa), através de Metatron. Isto é, porque a raiz das letras está no Kéter Supremo, acima do nível de Chochmá (sabedoria) e do intelecto (mochin);

אלא שראשית הגלוי היא בחכמה שא"א להשכיל ולהשיג כל דבר מושכל כ"א ע"י אותיות. אבל האותיות עצמן אינן בחי" שכל שא"א לשכל המושג להשיג ענין מהות האותיות בעצמותם

mas o início da revelação está em Chochmá, pois é impossível compreender e apreender qualquer coisa inteligível a não ser por meio de letras. Contudo, as próprias letras não pertencem ao nível do intelecto, pois o intelecto apreendido não pode apreender a natureza essencial das letras em si mesmas;

אלא שהן לבוש השכל והלבוש הזה הוא מבחי" חיצוניות עליון שירד ונתפשט למטה להלביש את השכל. ומשם יורד עוד להיות אותיות מחשבה ודבור:

pelo contrário, elas são uma vestimenta do intelecto, e essa vestimenta provém do nível da dimensão exterior (chitsoniyut) suprema, que desceu e se estendeu para baixo a fim de revestir o intelecto. E dali desce ainda mais, tornando-se letras do pensamento e da fala.

24 והנה התורה נתלבשה באותיות ג"כ עד"ז שאותיות התורה שרשן למעלה מעלה מבחי" התורה. דאורייתא מחכמה נפקת והאותיות שרשן למעלה בבחי" כתר.

Ora, também a Torá foi revestida de letras dessa maneira: as letras da Torá têm sua raiz muito acima do nível da Torá. Pois “a Torá emana de Chochmá (sabedoria)”, enquanto as letras têm sua raiz acima, no nível de Kéter (a Coroa).

ואותיות מלשון אתא שהוא לשון המשכה. שהאותיות הן המשכות שבהן ועל ידן נמשך להיות התורה.

E otiot (letras) deriva da palavra asa (“veio”), que denota trazer para baixo; pois as letras são fluxos para baixo, nos quais e por meio dos quais a Torá é trazida para baixo, para se tornar Torá.

25 והענין כי הנה כתיב כאשר יאמר משל הקדמוני והוא התורה שהתורה נקראת בשם משל הקדמוני.

A explicação é a seguinte: está escrito: “Como diz a parábola do Primordial”, e isso se refere à Torá, pois a Torá é chamada “a parábola do Primordial”.

וביאור הדבר ההוא כי הנה ענין המשל הוא להמשיל את הנמשל באופן שיוכן מתוך המשל.

E a explicação disso é que a natureza de uma parábola é representar aquilo que ela ilustra (o nimshal) de tal modo que possa ser compreendido a partir da própria parábola.

והרי המשל הוא ענין אחר שאינו מהות הנמשל. אלא שהנמשל מוכן מתוכו ע"י שדומה לו בצד מה.

No entanto, a parábola é algo diferente, que não é a essência daquilo que ilustra; apenas aquilo que ela ilustra é compreendido a partir dela, por se assemelhar a ela em algum aspecto.

26 וז"ש וביד הנביאים אדמה. וחז"ל המשילו מראה הנבואה לאספקלריא שכמו שרואין באספקלריא הגם

שנראית דמות הצורה בתמונתה ובצלמה ממש מ"מ אין זאת גוף הצורה עצמה ממש

E é isso que está escrito: “E por meio dos profetas sou comparado”. Nossos Sábios, de abençoada memória, compararam a visão profética a um espelho (aspaklaria): assim como se vê num espelho, embora a semelhança da forma apareça em sua própria configuração e imagem, ainda assim ela não é o corpo real da própria forma,

אלא דמותה ותמונתה. כך כל השגת הנביאים באלקותו ית' אין זה אלא בחי' דמות ודמיון.

mas somente sua semelhança e sua imagem; assim também, toda a apreensão dos profetas da Divindade de D'us, bendito seja, é apenas no nível da semelhança e da imagem.

27 והיינו כמו בחי' משל שממנו מוכן הנמשל. אבל באלקותו ית' ממש כתיב כי לא יראני כ"י וכמשארז"ל.

Isto é, como uma parábola, da qual se compreende aquilo que ela ilustra. Mas, quanto à Sua Divindade propriamente dita, bendito seja Ele, está escrito: “Pois [o homem] não Me verá”, etc., como disseram nossos Sábios, de abençoada memória.

וז"ש בשלמה וידבר שלשת אלפים משל על כל דבר מד"ת כ"י דהיינו שאמר על כל דבר מד"ת רוחניות הענין כמו מצות קרבנות מן הבהמה.

E é isso que está escrito a respeito de Shlomo: “E ele proferiu três mil parábolas”, sobre cada assunto das palavras da Torá, etc. Isto é, sobre cada assunto das palavras da Torá ele expunha seu significado espiritual; por exemplo, a mitzvá dos sacrifícios de animais,

ומקריבים חלב ודם ע"ג המזבח בכהן ובגדי כהונה והיה אומר ענין הקרבנות ברוחניות ומהו נקרא חלב ודם ברוחניות ומהו כהן ומהו בגדי כהונה.

e a gordura e o sangue são oferecidos sobre o altar por intermédio de um cohen, com as vestes sacerdotais; e ele explicava o assunto dos sacrifícios em termos espirituais: o que se chama gordura e sangue na espiritualidade, o que é um cohen e o que são as vestes sacerdotais.

28 והנה גבוה מעל גבוה כמה מדרגות רוחניות זו למעלה מזו. והשיג שלמה בחכמתו שלשת אלפים משל.

Ora, [há] “mais alto que o alto”, muitos níveis espirituais, um acima do outro. E Shlomo, com sua sabedoria, apreendeu três mil parábolas,

דהיינו שלשת אלפים מדרגות זו למעלה מזו. וכולם אינן רק בחינת משל לגבי בחינת אלקות ממש השורה ומתלבש בתורה.

isto é, três mil níveis, um acima do outro. E todos eles são apenas do nível de uma parábola em relação ao nível da divindade propriamente dita, que repousa na Torá e nela está revestida.

29 והנה שלמה לא השיג אלא שלשת אלפים משל. אבל באמת כך הוא עד רום המעלות לאין קץ שכולם אינן רק בחינת משל לקדמונו של עולם.

Ora, Shlomo compreendeu apenas três mil parábolas. Mas, na verdade, é assim até as alturas mais elevadas, sem fim: todas elas não passam do nível de uma parábola em relação ao Primordial do mundo,

דהיינו אור א"ס ב"ה ממש שלמעלה מעלה מבחי' וגדר השתלשלות לא בבחי' ממלא ולא בבחינת סובב רק שהתורה נמשכה משם ע"י בחינת אותיות והמשכות.

isto é, a própria Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, que está muitíssimo acima do nível e dos limites da cadeia descendente dos mundos (hishtalshelut): não no nível da luz que preenche todos os mundos (memalê kol almin), nem no nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin). A Torá, porém, foi emanada de lá por meio de letras e de influxos.

30 וע"ז ארז"ל דוד הע"ה היה מחבר תורה של מעלה בהקב"ה. דהיינו שהמשיך אותיות התורה מאוא"ס ב"ה ממש.

A respeito disso, nossos Sábios, de abençoada memória, disseram: “O rei David, que a paz esteja com ele, unia a Torá do Alto ao Santo, bendito seja Ele.” Isto é, ele fazia descer as letras da Torá da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, propriamente dita.

ועז"נ אשר יעשה אתם האדם כו'. לעשות אותם. שעשיית התורה היא ע"י האדם. וכמארו"ל מעלה אני עליכם כאלו עשאוני.

E a respeito disso está dito: "que o homem cumprir", etc., isto é, "para fazê-los", pois a feitura da Torá se dá por meio do homem. E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: "Considero isso para vós como se Me tivésseis feito."

וזהו ותורה אור שהתורה מאירה אוא"ס ב"ה ממש. אך אין אור התורה עולה בשם אור אלא ע"י נר מצוה:

E este é o sentido de "e a Torá é luz": a Torá irradia a própria Luz Infinita, bendito seja Ele. Mas a luz da Torá só é chamada "luz" por meio de "uma mitzvá é uma lâmpada".

31 והענין שהארת אור הנר הוא ע"י שיש אויר סביב האור. משא"כ בלא אויר יכבה ולא יאיר כלל.

A explicação é: a luz da lamparina brilha porque há ar ao redor da chama; sem ar, ela se apagaria e não brilharia de modo algum.

ולכן אין כופין כלי ע"ג הנר בשבת שלא יכבה שמחמת כפיית הכלי מונע האויר שסביב האור.

Por isso, não se cobre uma lamparina com um recipiente virado no Shabat, para que ela não se apague, pois, ao virar o recipiente sobre ela, bloqueia-se o ar que está ao redor da chama.

32 והיינו כי האויר גורם להיות הארת אור הנר לפי שאויר הוא אותיות אור י" שהאויר הוא מקור האור.

Isto é, o ar faz com que a luz da lâmpada brilhe, pois avir (ar) compõe-se das letras de or (luz) [e] de yud, sendo o ar a fonte da luz.

כי היו"ד שבהעלם אותיות אויר הוא העלם האור ובו ועל ידו נמשך ויוצא האור מההעלם אל הגילוי.

Pois o yud oculto nas letras de avir é a luz em ocultação; e nele e por seu intermédio a luz é atraída e emerge da ocultação para a revelação.

33 והיינו כמו בחינת אותיות שלמעלה מהתורה ושם הוא שרש ומקור המצות שהן מושרשות ברצה"ע

ב"ה שלמעלה מהחכמה בחי' דאורייתא מחכמה נפקת.

E isso corresponde ao nível das letras que estão acima da Torá; ali se encontram a raiz e a fonte das mitsvot, que estão enraizadas na vontade suprema, bendito seja Ele, acima de Chochmá (sabedoria), o nível de "a Torá emana de Chochmá".

ולכן בעשיית המצות שהן בבחינת העלאה מלמטה למעלה למקורן ושרשן בחי' או"י אור י' גורם להאיר אור התורה

Por isso, a prática das mitsvot, que consiste numa elevação de baixo para cima, até sua fonte e raiz — o nível de avir, ou [e] yud —, faz a luz da Torá brilhar,

כי כל המצות נק' בשם צדקה. כמ"ש וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצוה הזאת כו'.
pois todas as mitsvot são chamadas pelo nome de tsedaká, como está escrito: "E será tsedaká para nós, se cuidarmos de cumprir toda esta mitsvá", etc.

34 וצדקה לדלים ואביונים היא המשכה והשפעה להחיות רוח שפלים. וכך מעוררים למעלה בחי' המשכות להחיות רוח

E a tsedacá aos pobres e necessitados é um fluxo e uma concessão destinados a reviver o espírito dos humildes. E, dessa maneira, desperta-se no Alto o nível de fluxos destinados a reviver o espírito

שפלים דקמיה כולא כלא חשיב והכל נק' שפלים ודלים אצלו ית'. וההמשכות וההשפעות הן הן אור התורה. כי אור ושפע הכל א'.

dos humildes, pois "diante d'Ele tudo é considerado como nada", e todos são chamados humildes e pobres em relação a Ele, bendito seja. E esses fluxos e concessões são, eles próprios, a luz da Torá, pois luz e fluxo são uma só coisa.

35 וזהו שארז"ל כל האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו רק צ"ל תורה וגמ"ח

E é isso que disseram nossos Sábios, de abençoada memória: "Quem diz: 'Não tenho senão a Torá', nem sequer Torá tem." Pelo contrário, é preciso haver Torá e atos de bondade (gemilut chassadim),

כי בלא גמ"ח זו צדקה אין אור התורה מאיר לו. וזהו אפי' תורה אין לו.

pois, sem atos de bondade, que são tsedacá, a luz da Torá não brilha para ele. E isso é [o significado de] "nem sequer Torá tem".

פ"י שאין התורה שייכה ומתייחסת אליו רק התורה היא בחי' אותיות הנ"ל. וזהו אמשיך רוח ואייתי רוח.

Isto é, a Torá não lhe pertence nem se relaciona com ele; antes, a Torá está no nível das letras mencionadas acima. E isso é [o significado de] "atrai espírito e traz espírito".

פ"י רוח היינו בחינת או"י הנ"ל ומתחלה אמש"ך מקור בחי' אותיות. ואח"כ אייתי וממש"ך המשכת אור א"ס ב"ה בחכמה ראשית גילוי האותיות להיות התורה אור:

Isto é, “espírito” (ruach) é o nível do avir mencionado acima: primeiro, “atrai” a fonte, o nível das letras; depois, “traz”, estendendo a extensão da Luz Infinita (Or Ein Sof), bendito seja Ele, para Chochmá (sabedoria), o início da revelação das letras, para que a Torá seja luz.

36 ובוה יובן ענין מזוזה מימין ונר חנוכה משמאל כי מזוזה היא בחי' העלאה ממטה למעלה כמו בחי' המצות.

Com isso, compreender-se-á o sentido de “a mezuzá à direita e a lâmpada de Chanucá à esquerda”. Pois a mezuzá representa o nível de ascensão de baixo para cima, como as mitsvot.

וענין המזוזה הוא שכותבין פ' שמע והיה אם שמוע שכתוב שם אחד ואהבת בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך בחי' העלאה.

E o sentido da mezuzá é que se escrevem as passagens de Shemá e VeHayá Im Shamoá, nas quais está escrito “Um” e “Amarás com todo o teu coração, com toda a tua alma e com toda a tua força”: o nível de ascensão.

37 וקובעין בפתח הבית להעלות הבית וכל אשר בו כל רכושו וקנינו בכל התיבות להיות בטלים לאהבת ה' בכל מאדך בכל ממונך.

E ela é fixada na entrada da casa para elevar a casa e tudo o que nela há, todos os seus bens e poses, em todos os baús, a fim de que sejam anulados ao amor a D'us: “com toda a tua força”, com todo o teu dinheiro.

ולכן קובעין המזוזה בימין כי וימינו תחבקני כאדם החובק את חברו שמקרבו אצלו כך נמשך ימין מקרבת להעלות אליו ית' כל הבא לקרב אליו ית'.

Por isso, a mezuzá é fixada à direita, pois “e Sua mão direita me abraça”, como uma pessoa que abraça seu amigo, aproximando-o de si; assim também se estende “a direita que aproxima”, para elevar a Ele, bendito seja, todos os que vêm aproximar-se d'Ele, bendito seja.

אבל נ"ח הוא המשכת אור התורה. כי היונים רצו להשכיחם תורתך ולכן הוא משמאל. כי מימינו אש דת למו שהתורה נמשלה לאש כנודע.

Mas a lâmpada de Chanucá representa a extensão da luz da Torá. Pois os gregos quiseram “fazê-los esquecer Tua Torá”; por isso, ela fica à esquerda. Pois “de Sua mão direita, uma lei de fogo para eles”: a Torá é comparada ao fogo, como é sabido.

38 ובפרט שעיקר מצות נ"ח להאיר בחוץ ברה"ר ובח"י רבים היינו טורא דפרודא מבח"י ז' אומות שגם שם יאיר אור ה' וקדושתו שלא יהא העלם והסתר

E sobretudo porque a mitzvá principal da lâmpada de Chanucá é iluminar do lado de fora, no domínio público (reshut harabim, “o domínio dos muitos”); e o nível dos “muitos” é a montanha da separação (tura difruda), pertencente ao nível das sete nações: que também ali brilhem a luz de D'us e Sua santidade, para que não haja ocultação nem encobrimento,

כמו שהיה בימי חשמונאי שרצו היונים להשכיחם תורתך. וכשגברה מלכות בית חשמונאי תקנו להמשיך אור התורה גם במקום הרבים טורי דפרודא:

como ocorreu nos dias dos Hasmoneus, quando os gregos procuraram “fazê-los esquecer Tua Torá”. E, quando prevaleceu o reino da casa dos Hasmoneus, instituíram que a luz da Torá também fosse estendida ao lugar dos muitos, às montanhas da separação.

39 והנה שרש הז' אומות רישיה דעשו בעטפא דיצחק שהוא מבח"י גבורות שהן בח"י שמאל. אך הגורם להיות המשכת נר חנוכה בשמאל

Ora, a raiz das sete nações é “a cabeça de Essav no colo de Yitschac”, que pertence ao nível das Guevurot (contenção), as quais são o nível da esquerda. Mas o que causa a extensão da luz da Chanucá para a esquerda

היינו בח"י המזוזה שבימין שהיא בח"י ההעלאה שע"י העלאה זו נעשה בח"י ההמשכה הנ"ל ונמשך גם במקום החשך בחינת טורי דפרודא.

é o nível da mezuzá à direita, que é o nível da elevação; por meio dessa elevação ocorre a extensão mencionada acima, que também se estende ao lugar da escuridão, o nível dos montes da separação.

כי עיקר הדבר הוא להיות החשך דוקא מאיר דהיינו בחי' אתהפכא חשוכא לנהורא. וזהו שארז"ל (סוטה מ"ט) עלמא אמאי קא מקיים איש"ר דאגדתא.

Pois o principal é que justamente a escuridão brilhe, isto é, o nível de “escuridão transformada em luz”. E é isso que nossos Sábios, de abençoada memória, disseram (Sotah 49): “Em que se sustém o mundo? No ‘Amém, que Seu grande Nome seja abençoado’ da Aggadá.”

כי אגדתא הוא בחי' תרגום שכל התלמוד הוא בל' תרגום. ותרגום הוא בחי' אחריים דקדושה כנודע.

Pois a Aggadá é o nível do Targum, uma vez que todo o Talmud está na língua do Targum; e o Targum é o nível do dorso (achorayim) da santidade, como é sabido.

וכשנמשך להיות שמיה רבא מברך ונמשך גם בבחי' תרגום שהוא בבחי' אחריים אזי אתהפכא חשוכא לנהורא וזהו עיקר קיום העולם:

E quando se atrai a luz para que “Seu grande Nome seja abençoado”, e ela também se estende ao nível do Targum, que pertence ao nível do dorso, então a escuridão se transforma em luz; e essa é a essência da sustentação do mundo.



LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/torah-ohr/mikeitz/14/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak